

Силабус
навчальної дисципліни
Історія світової культури
2021-2022 навчальний рік

Освітня програма Історія та археологія
Спеціальність 032 Історія та археологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти перший

Викладач (і)	Світлана Баханова
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/composition-kaf-istor/bahanova/
Контактний тел.	0980504166
Е-mail викладача:	s_bahanova@i.ua
Графік консультацій	Вівторок 11.00 - 13.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
4/120	20	20	80	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: культура, культурний процес, гуманізм, енциклопедизм, барокко, романтизм, класицизм, реалізм.

Мета та предмет курсу: ознайомлення з головними теоретичними засадами культури та культурною спадщиною конкретних історичних епох, усвідомлення єдності культурного багатоманіття світу, значущості культури в життєдіяльності суб'єктів і гуманізації суспільних відносин; виникнення та розвиток світової культури на різних етапах всесвітньої історії

Компетентності та програмні результати навчання:

Здатність до використання принципів, норм етики, правил культури поведінки, правової культури у стосунках з людьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.

Порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо

суперечливих питань історії; виявляти інтереси, потреби, протиріччя в позиціях соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі, тенденції і напрями історичного розвитку; оцінювати різні версії й думки про минулі історичні події, визнаючи, що деякі джерела можуть бути необ'єктивними; самостійно ідентифікувати себе й інших в історичному процесі.

Здатність орієнтуватися в історичному просторі, здійснювати аналіз/синтез просторово-історичних об'єктів та зв'язків в історичному просторі..

Ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей

Оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських і національних цінностей

Зміст курсу:

Культура як суспільне явище. Культура як об'єкт наукового дослідження. Сутність, структура, функції. Історична типологія культури. Класичні та сучасні концепції культури. Культура та цивілізація.

Культура первісного суспільства як історичний тип. Культура палеоліту, мезоліту, неоліту. Світосприйняття первісної людини. Тотемізм. Магія. Фетишизм. Міфологія. Культурні герої. Первісне мистецтво.

Культура народів Стародавнього Сходу. Культура Стародавнього Єгипту, Месопотамії, Індії, Ізраїлю, Китаю.

Давньогрецька та елліністична культура Етапи розвитку культури (егейський, гомерівський, Архаїка, класичний, елліністичний). Міфологія. Театр. Архітектура (дорійський, іонійський, корінфський стилі). Скульптура. Література. Живопис.

Давньоримська культура Основні періоди (царський, республіка, імперія) та їх особливості. Антропоморфізм культів. Освіта. Театр. Архітектура. Скульптура. Живопис. Давньоримська література.

Середньовічна культура. Світогляд. Теологія та філософія. Схоластика. Освіта та наукові знання. Лицарська культура. Музично-поетична творчість. Міська культура. Театральне мистецтво. Архітектура. Скульптура. Мистецтво вітражу. Живопис.

Епоха Ренесансу. Світоглядні основи доби Відродження. Гуманізм італійського Відродження. Ренесанс як синтез (діалог) античності і середньовічного християнства. Ренесансний гуманізм: на шляху до поняття особистості. Живопис доби Відродження та його місце в ієрархії мистецтв. Архітектура, театр. Північне Відродження (Нідерланди, Німеччина, Франція, Англія). Періодизація. Реформація і раціоналізація духовного життя. Європи. Живопис. Театр.

Розвиток культури за доби Просвітництва. Витоки та основні засади. Зміна картини світу. Раціоцентризм як принцип культури Нового часу.

Стилістичний дуалізм мистецтва XVII ст.: бароко і класицизм. Втілення ідей руху, нескінченності, єдності протилежностей в художній культурі. Реформація.

Стиль бароко в європейському мистецтві. Сильові та жанрові особливості мистецтва XVIII ст. Рококо. Французькі енциклопедисти.

Світоглядні засади та художня культура кінця XVIII - початку XIX ст. Універсалізм культурного процесу. Неокласицизм. Романтизм та ідея особистості. Історизм. Реалізм.

Методи навчання: лекція, евристична бесіда, практична робота, створення ситуації інтересу в процесі викладання, методи контролю і самоконтролю, самооцінювання, взаємооцінювання

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): полягає реалізації таких завдань: ознайомлення теоретичними засадами культури та культурною спадщиною конкретних історичних епох, з особливостями джерельної бази та дослідження; набуття досвіду здобуття інформації з різноманітних джерел та її презентації відповідно до обраної теми, зосередження уваги на набутих під час навчання компетентностей на практичних заняттях (30%), презентація самостійно опрацьованої інформації (30%), розробка завдання в межах навчальної (40%). Залік передбачає співбесіду за питаннями практичних занять та результатами виконаних завдань, що надає можливість покращити оцінку за певним показником в межах визначеного максимального балу.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Мультимедійний проектор, маркери, власні мобільні пристрої.

Система оцінювання та вимоги:

За *роботу на практичних заняттях* студент може отримати максимально 50 балів. Розподіл балів здійснюється таким чином: 5 балів – за повну, логічно побудовану, добре аргументовану та проілюстровану прикладами доповідь, 4 – за недостатньо повне, але певною мірою обґрунтоване повідомлення, проілюстроване прикладами, 3 – відповідь на запитання за його сутністю з наведенням деяких аргументів та прикладів, 1-2 – за окремі доповнення, приклади.

Виконання *завдання* оцінюється у 20 балів та конкретизується самим завданням. До уваги береться повнота охоплення основних сюжетів теми, правильність виділення головного, вмінні структурувати матеріал, використання зображувальних засобів, доцільність ілюстрацій, композиційна та стилістична правильність тощо.

Розробка завдання в межах навчальної теми оцінюється у 30 балів, при цьому оцінюється: вибір та обґрунтованість методів дослідження, розробка їх супроводу (питання для спостереження, анкети, питання для опитування, тести тощо, визначення та описання рівнів і показників).

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

1. Білик Б. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / Б. Білик, Ю. Горбань, Я. Калакура. К.: Вища школа; Знання, 2000.

2. Греченко В. А. Історія світової та української культури: Підручник для вищих закладів освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. К.: Літера, 2009.
3. Дейвіс Норман. Європа: Історія. К., 2000.
4. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій. Тернопіль, 2005. .
5. Історія світової культури. Навчальний посібник / Шейко В.М., Гаврюшенко О.А., Кравченко О.В. К.: Кондор, 2006. 408 с.
6. Історія світової культури: Культурні регіони: навчальний посібник для студ. гум. спец. вузів / Л.Т.Левчук, В.С.Гриценко, В.В.Єфименко та ін.3-е вид., перероб. і доп. К. : Либідь, 2000..
7. Історія світової та вітчизняної культури: Навчальний посібник. К.: Дакор, 2007. - 454 с.
8. Курс лекцій з української та зарубіжної культури: Навч. посібник / За ред. Л. Дещинського. Львів, 1999.
9. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник / За ред. А.Яртіся, В.Мельника. 2-е вид. перероб. і доп. Львів : Світ, 2005.

Інформаційні ресурси:

- 10.<http://www.history.org.ua/>
- 11.<http://www.besthistorysites.net/>
- 12.<http://www.irbis nbuv.gov.ua/>
- 13.<https://nmiu.org/>